

TARPTAUTINIS KOVOS SU PLAUČIŲ VĖŽIU MĖNUO

Plaučių vėžiu, daugiausia mirčių lemiančia onkologine liga, Lietuvoje kasmet susserga apie 1,5 tūkst. gyventojų. Nepaisant taikomų diagnostikos ir gydymo metodų, mūsų šalyje penkerius metus išgyvena tik 9 proc. susirgusių asmenų, o JAV – 15 proc. Didelis sergamumas plaučių vėžiu neabejotinai susijęs su labai paplitusiu rūkymu, todėl metimas rūkyti šiandien yra vienintelė veiksminga plaučių vėžio profilaktikos priemonė. Kita ne mažiau svarbi problema – pavėluota plaučių vėžio diagnostika. Deja, vis dar nėra rasta veiksmingų plaučių vėžio patikros priemonių, tačiau, kai plaučių vėžio rizika didelė, tikslinga kvalifikuotai ištirti pacientą naudojant naujausias technologijas, taikomas universitetinėse ligoninėse: autofluorescencinę bronchoskopiją, mažų dozių krūtinės ląstos kompiuterinę tomografiją, endoskopinį ultragarsą bei ateityje – molekulinės biologijos metodus. Dabartiniai plaučių vėžio gydymo rezultatai nedžiugina nei pacientų, nei jų gydytojų, bet nauja gydymo perspektyva – biologinė terapija bei individualizuotas gydymas, paremtas farmakogenomika, – teikia daugiau vilčių, kad netolimoje ateityje pavyks sėkmingiau kovoti su plaučių vėžiu.

Tad plaučių vėžiui tebesant viena aktualiausių onkologijos problemų, lapkritis paskelbtas tarptautiniu kovos su plaučių vėžiu mėnesiu. Taip siekiama atkreipti visuomenės ir valstybės dėmesį į plaučių vėžio pro-

filaktikos, ankstyvos diagnostikos ir gydymo problemas. Daugelyje šalių šį mėnesį organizuojami įvairūs renginiai, paskaitos ir konferencijos visuomenei ir pacientams, informacija apie plaučių vėžį skleidžiama žiniasklaidoje, per televiziją ir radiją, platinamos įvairios švietimo priemonės, aktyviai kreipiamasi į valstybines institucijas raginant labiau rūpintis šia sritimi ir geriau finansuoti.

Lapkričio 12 d. Kauno medicinos universiteto klinikose plaučių vėžio mėnesiui paminėti surengta apskritojo stalo spaudos konferencija. Joje daugiadisciplinės komandos gydytojai specialistai apžvelgė aktualiausius plaučių vėžio epidemiologijos, profilaktikos, patikros, diagnostikos ir gydymo klausimus.

Lietuvoje dar per retai taikomi naujausi ankstyvos diagnostikos metodai, pripažinti diagnostikos standartai, dėl menko finansavimo sunkiai skinasi kelią naujausi gydymo metodai, todėl Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugija kartu su Lietuvos chemoterapeutų draugija, Lietuvos krūtinės ir širdies chirurgų draugija, Lietuvos patologų draugija bei Lietuvos radiologų asociaciją parengė šiuolaikines Plaučių vėžio diagnostikos ir gydymo rekomendacijas, kurios tikimasi prisidės prie kovos su plaučių vėžiu sėkmės.

Dr. Marius Žemaitis,

KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

2007 m. GRUODŽIO 4 d. – PASAULINĖ ALERGIJOS DIENA

2007 metų Pasaulinė alergijos diena rengiama Pasaulio sveikatos organizacijos ir Pasaulio lėtinųjų respiracinių ligų aljanso (angl. *Global Alliance of Chronic Respiratory Diseases, GARD*) iniciatyva.

Skelbiant Pasaulinę alergijos dieną siekiama atkreipti visuomenės dėmesį į šią problemą, paremti kiekvieną, kuriam kasdien ar protarpiais tenka patirti alerginių ligų sukeltus negalavimus. Pasaulinės alergijos dienos tikslas – parodyti sveikatos priežiūrą organizuojantiems ir teikiantiems asmenims, kaip svarbu garantuoti tinkamą alerginėmis ligomis sergančių ligonių priežiūrą. Alergija smarkiai pablogina ne tik pačių ligonių, bet ir jų artimųjų gyvenimo kokybę, didina socialines ekonomines išlaidas. PSO duomenimis, daugiau kaip 300 mln. žmonių serga astma, viena iš dažniausių alerginių kvėpavimo takų ligų. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad šiandien yra veiksmingų priemonių, galinčių padėti apsaugoti nuo respiracinės alergijos. Svarbu ne tik nerūkyti, bet ir vengti tabako dūmų. Darbo aplinkoje neturi būti sensibilizuojančių medžiagų ir kitokių stiprių dirgiklių, o jei to

išvengti neįmanoma, būtinos tinkamos apsaugos nuo įsijautrinimo priemonės.

Alergine astma, rinokonjunktyvitu, atopiniu dermatitu sergantys ligoniai, kurie yra įsijautrinę alergenams, pavyzdžiui, namų dulkių erkių, tarakonų, gyvūnų ar kitų, norėdami kontroliuoti ligos simptomus ir apsaugoti nuo paūmėjimų, privalo pašalinti juos iš aplinkos ar gerokai sumažinti ekspoziciją. Visais atvejais alerginių kvėpavimo takų ligų gydymo tikslas – ne tik slopinti ligos simptomus, bet ir gydyti persistuojantį alerginį uždegimą, kuris lemia simptomų pasireiškimą. Taigi net ir tada, kai nėra astmos ar alerginio rinito simptomų, gydymas kontroliuojamaisiais vaistais turi būti tęsiamas.

Alerginių ligų gydymas apima visą kompleksą priemonių, skirtų ne tik pašalinti ligos simptomus, bet ir užkirsti kelią priežastims, lemiančioms pačią ligą, – čia itin svarbu paties paciento bei jo artimųjų vaidmuo, tinkama aplinkos kontrolė.

Doc. Brigita Šitkauskienė,

KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

RUDENINIS LPAD SEMINARAS BIRŠTONE

1 pav. KONFERENCIJOS LEKTORIAI (IŠ KAIRĖS): PROF. R. SAKALAUSKAS, DOC. B. ŠITKAUSKIENĖ, DOC. S. MILIAUSKAS, PROF. R. JURKEVIČIUS, PROF. A. NAUDŽIŪNAS, DR. J. STAIKŪNIENĖ, DR. R. KAUPAS

2 pav. KONFERENCIJOS DALYVIAI

Šių metų rugsėjo mėn. 28–29 d. Lietuvos pulmonologų ir alergologų draugija pakvietė kolegas į kasmetinį rudeninį seminarą Birštono „Versmėje“. Pagrindinė seminaro pranešimų ir diskusijų tema buvo „Plaučių ir alerginių ligų diagnostika ir gydymas“.

Renginyje pagrindinius pranešimus skaitė ir patirtimi apie plaučių kraujagyslių ligų diagnostiką dalijosi prof. A. Naudžiūnas, prof. R. Jurkevičius vaizdžiai aptarė echoskopines galimybes diagnozuojant plautinę hipertenziją, plaučių arterijos emboliją bei širdies miokardo kontrakcijos pokyčius esant šiai patologijai. Dr. R. Kaupas supažindino su intervencine radiologine plaučių kraujagyslių patologijos diagnostika. Doc. D. Barkauskienė savo pranešime atkreipė dėmesį į šiuolaikinius plautinės hipertenzijos konservatyvaus gydymo metodus ir galimybes. Doc. S. Miliauskas pristatė plaučių tromboembolijos gydymo algoritmus bei pabrėžė nepavėluotos profilaktikos svarbą. Didelio kolegų susidomėjimo sulaukė gretutiniai simpoziumai, kuriuose astmos ir lėtinės obstrukcinės plaučių ligos

gydymo perspektyvas bei naujoves aptarė prof. R. Sakalauskas ir doc. K. Malakauskas.

Antroji seminaro dalis buvo ne mažiau įdomi ir informatyvi. Doc. J. Bojarskas aptarė cistinės fibrozės diagnostikos kriterijus ir gydymo galimybes. Dr. J. Staikūnienė akcentavo daugiau praktinius niuansus atskiriant alergiją nuo pseudoalergijos. Doc. P. Leišytė pranešime, intriguojančia tema „Ar alergija ir astma išaugamos“, pateikė ne tik savo, kaip alergologės, bet ir pasaulyje žinomų specialistų nuomonę.

Kiekvienas seminaro pranešėjas sulaukė susidomėjusių kolegų klausimų, dažnas pranešimas virto diskusija ar net klinikinės patirties dalijimusi ir klinikinių atvejų aptarimu. Diskusijos tęsėsi ir vakaro programos metu bendraujant su kolegomis kamerinėje aplinkoje.

Iki naujų susitikimų mokslinėse praktinėse konferencijose.

Jolita Vedrickaitė,

KMU Pulmonologijos ir imunologijos klinika

Būsimų renginių kalendorius

DATA	RENGINYS	VIETA
2007 12 02–06	XX PASAULINIS ALERGIJOS KONGRESAS	BANKOKAS, TAILANDAS
2008 03 14–18	AAAAI (ANGL. AMERICAN ACADEMY OF ALLERGY, ASTHMA AND IMMUNOLOGY) METINIS KONGRESAS	FILADELFIJA, JAV
2008 03 29–31	VIII TARPTAUTINIS PEDIATRINĖS PULMONOLOGIJOS KONGRESAS	NICA, PRANCŪZIJA
2008 04 11	LPAD METINĖ KONFERENCIJA „PULMONOLOGIJA, ALERGOLOGIJA IR KLINIKINĖ IMUNOLOGIJA 2008“	KAUNAS, LIETUVA
2008 04 26–29	PASAULINIS ASTMOS IR LOPL FORUMAS	DUBAJUS, JAE
2008 05 16–21	TARPTAUTINĖ ATS (ANGL. AMERICAN THORACIC SOCIETY) KONFERENCIJA	TORONTAS, KANADA
2008 06 05–09	FOCIS (ANGL. FEDERATION OF CLINICAL IMMUNOLOGY SOCIETIES) METINĖ KONFERENCIJA	BOSTONAS, JAV
2008 06 07–11	XXVII EAACI (ANGL. EUROPEAN ACADEMY OF ALLERGOLOGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY) KONGRESAS	BARSELONA, ISPANIJA
2008 09 19	LPAD RUDENINIS SEMINARAS	LIETUVA
2008 10 04–08	ERS (ANGL. EUROPEAN RESPIRATORY SOCIETY) METINIS KONGRESAS	BERLYNAS, VOKIETIJA